Inspiratiegids

Vrijwilligers in woonzorgcentra

Bijlage: Welkom & wegwijs voor vrijwilligers

UCLL HOGESCHOOL Research & Expertise

3 Toptips voor een warme welkom en snelle wegwijs

Tip 1: Zorg voor een vast aanspreekpunt vanaf de start

In WZC Sint-Margaretha in Holsbeek wordt elke nieuwe vrijwilliger gekoppeld aan een meter of peter. Deze vaste vertrouwenspersoon, vaak een medewerker die nauw samenwerkt met de vrijwilliger, is makkelijk aanspreekbaar voor vragen of bezorgdheden. Dat laagdrempelig contact zorgt voor een vlotte opvolging, versterkt de samenwerking met het zorgteam en geeft zowel vrijwilligers als bewoners een gevoel van continuïteit. Ook voor de vrijwilligersverantwoordelijke biedt dit systeem extra geruststelling omdat vrijwilligers zich op deze manier sneller betrokken en ondersteund voelen.

Tip 2: Zorg dat vrijwilligers gezien en erkend worden in het dagelijkse contact

Vrijwilligers in WZC Kloosterhof in Oudsbergen geven aan hoe waardevol het is dat ze door medewerkers actief worden aangesproken en begroet. Dat eenvoudige, dagelijkse gebaar maakt een groot verschil: het versterkt het gevoel erbij te horen en bevestigt de belangrijke rol die vrijwilligers spelen binnen het woonzorgcentrum.

Tip 3: Laat vrijwilligers groeien via vorming en ondersteuning

WZC Huize Nazareth zet sterk in op jaarlijkse vorming voor vrijwilligers, in samenwerking met Present vzw. Vrijwilligers kunnen zich inschrijven volgens hun interesses en noden, met thema's zoals omgaan met dementie, grenzen bewaken, mindfull vrijwilligen, verlies en rouw of ergonomie. Zowel vrijwilligers als zorgmedewerkers ervaren deze aanpak als een duidelijke meerwaarde. Zeker bij de ondersteuning tijdens het maaltijdgebeuren versterkt vorming het bewustzijn rond (slik)risico's, wat het vertrouwen en de samenwerking tussen vrijwilligers en personeel merkbaar vergroot.

Deze informatie werd ontwikkeld binnen het project *Vrijwilligers in Woonzorgcentra*.
Ontdek achtergrondinformatie, resultaten en aanvullende materialen op
https://research-expertise.ucll.be/nl/vrijwilligersinwzc

De tip voor een vliegende start

Met een heldere taakfiche weten vrijwilligers wat er van hen verwacht wordt en kunnen ze met vertrouwen aan de slag.

Een succesvolle vrijwilligerswerking begint met duidelijke afspraken. Hoewel het niet altijd mogelijk is om elke opdracht uitgebreid voor te bereiden en na te bespreken, kan een sterke taakfiche veel onzekerheden wegnemen. Samen met een duidelijke afsprakennota vormt ze een krachtig hulpmiddel om verwachtingen te verduidelijken, verantwoordelijkheden af te bakenen en vrijwilligers met vertrouwen aan de slag te laten gaan.

Of het nu gaat om ondersteuning tijdens maaltijden of de organisatie van een buurtrestaurant: een goede voorbereiding maakt het verschil. Het onderstaande voorbeeld toont hoe je dit concreet kunt aanpakken:

Voorbeeld: Afsprakennota buurtrestaurant

We creëren samen een warme, ontspannen en normale restaurantsfeer voor bewoners en buurtbezoekers. We focussen op normaliteit: samen aan tafel, op ooghoogte, van mens tot mens.

- Sfeer & houding
  - Ga zitten bij bewoners; niet blijven “staan kijken”.
  - Zorg voor een rustige, gewone sfeer: korte gesprekjes, vriendelijk tempo.
- Ondersteuning tijdens de maaltijd
  - Borden niet volscheppen: start met kleine porties en vraag wat iemand wenst.
  - Geef keuzevrijheid, nooit druk: *“Liever kleine portie of gewoon?”*
  - Je stimuleert, maar dient het eten niet zelf toe (geen zorghandelingen).
- Respect & veiligheid
  - Geen oordelen of gevoel van “controle” op bewoners.
  - Let op hygiëne (handen wassen).
  - Signaleer onrust of problemen aan de medewerker
- Aanspreekpunt

Voor vragen of feedback kan je terecht bij ….

Deze informatie werd ontwikkeld binnen het project *Vrijwilligers in Woonzorgcentra*.
Ontdek achtergrondinformatie, resultaten en aanvullende materialen op
https://research-expertise.ucll.be/nl/vrijwilligersinwzc

De ‘dit werkt gegarandeerd’ tip

Maak tijd voor een regelmatige check-in

Een kort gesprek kan een groot verschil maken. Plan zo om de twee weken een informele check-in met vrijwilligers. Stel eenvoudige vragen zoals *"Hoe loopt het?"* of *"Waar bots je op?"*. Zo creëer je ruimte voor feedback, erkenning en ondersteuning.

Door regelmatig af te stemmen, blijven vrijwilligers gemotiveerd en kan je eventuele uitdagingen tijdig opvangen.

Uitdaging

Maak van de check-in een vast ritueel en ontdek hoeveel waarde 10 minuten echte aandacht kan opleveren voor een duurzaam engagement.

Deze informatie werd ontwikkeld binnen het project *Vrijwilligers in Woonzorgcentra*.
Ontdek achtergrondinformatie, resultaten en aanvullende materialen op
https://research-expertise.ucll.be/nl/vrijwilligersinwzc